

.....
KRIMIROMÁNHOST

LARS
KEPLER
SVĚDKYNĚ
OHNĚ

Elisabet Grimová je jednapadesátiletá žena s prošedivělými vlasy a veselýma očima. Když se usměje, jeden přední zub jí nepatrně vyčnívá před ostatními.

Pracuje jako ošetřovatelka v Birgittině dvoře, Středisku speciální výchovné péče pro mládež, ležícím severně od Sundsvallu. Jedná se o soukromé zařízení pro osm dívek mezi dvanácti a sedmnácti lety, které sem byly umístěny na základě zákona o výkonu ústavní nebo ochranné výchovy.

Mnohé pacientky jsou drogově závislé, téměř všechny trpí poruchou příjmu potravy a mají sklony k sebepoškozování, většina z nich je navíc velice agresivní.

Střediska speciální výchovné péče jsou vlastně jedinou alternativou k uzavřeným psychiatrickým oddělením se zamřížovanými okny a strážným hlavním vchodem. Další instancí je obvykle věznice pro dospělé a soudně nařízená ústavní péče. Birgittin dvůr je jednou z mála světlých výjimek; usiluje především o to, aby jeho svěřenky mohly časem přejít na otevřené oddělení.

V Birgittině dvoře končí samé hodné holky, říkává Elisabet Grimová.

Ošetřovatelka sáhne po posledním dílku tmavé čokolády a strčí si jej do úst. Na jazyku jí zalechtá hořkosladká chuť.

Ramena se jí pomalu uvolňují. Vše začalo dobře, ale nakonec to byl dost perný večer. Dopoledne škola, po obědě hry a koupání v jezeře.

Po večeri odjela hospodyně domů a Elisabet zůstala s děvčaty sama.

Zdravotnický koncern, který Birgittin dvůr vlastnil, prodal zařízení holdingu Blancheford a o čtyři měsíce později došlo ke snížení stavu personálu.

Dívky se do deseti hodin dívaly na televizi. Elisabet seděla v kanceláři a snažila se dohnat sepisování osobních posudků,

na které přes den nevybyl čas, když vtom zaslechla vztekly křik. Vběhla do obývacího pokoje a hned jí bylo všechno jasné: Miranda napadla malou Tuulu. Ječela na ni, že je kráva a kurva, shodila ji z pohovky a kopala ji do zad.

Elisabet si na Mirandinu agresivitu už zvykla. Odtrhla ji od Tuuly a zařvala na ni, že takovéhle chování tu trpět nebude. Miranda jí namísto odpovědi vlepila facku. Elisabet děvče beze slova odvedla do kanceláře a pak rovnou na samotku.

Popřála Mirandě dobrou noc, dívka však neodpověděla. Seděla na posteli a zarytě zírala do země. Když ošetřovatelka zavřela a zamkla dveře, Mirandiny rty se zvlhnily záludným úsměškem.

Elisabet měla původně na programu pohovor s novou pacientkou Vicky Bennetovou, ale kvůli rvačce Mirandy s Tuulou na něj nezbyl čas. Vicky ji na to nenápadně upozornila, když se však dozvěděla, že z rozhovoru pro tentokrát nic nebude, nesmírně ji to rozrušilo. Rozbila šálek na čaj a střepem si porézala břicho a zápěstí.

Elisabet našla dívku s obličejem v dlaních, po ruku se jí řinula krev.

Naštěstí šlo jen o povrchová zranění. Vyčistila Vicky škrábane na břicho a přelepila je náplastí, zápěstí jí ovázala gázou, těšila ji, laskavě ji nazývala malou holčičkou. Nakonec se děvče trošičku pousmálo. Elisabet jí již třetí večer po sobě podala před spaním deset miligramů silného hypnotika.

Všechny dívky již spí, v Birgittině dvoře panuje klid a mír. V okně kanceláře svítí lampa. Svět za sklem se zdá být ponořen do černočerné tmy.

Elisabet sedí u počítače, na čele hlubokou vrásku, a píše zprávu o večerních událostech.

Před půlnocí si uvědomí, že si nevezala prášek na spaní, svou drogu, jak žertem říkává. Noční služby a nepravidelný denní režim jí narušily spánek. Kolem desáté večer pravidelně užívá desetimiligramovou tabletku stilnoxu, zhruba v jedenáct usne jako nemluvně a dopřeje si několik hodin nerušeného odpočinku.

Les halí zářijová noc, hladina Nebeského jezera se stále leskne jako perleť.

Elisabet konečně vypne počítač a spolkne prášek. Přitáhne si svetr těsněji k tělu a dostane chuť na sklenku červeného. Zatouží po vlastní posteli; uvelebila by se v ní s knížkou a vínem, četla by si, upíjela a povídala si s Danielem.

Co naplat, dnes má službu a nezbývá jí než přenocovat v ložnici pro personál.

Najednou se na dvoře rozštěká hlídací pes Buster. Elisabet sebou trhne. Zvíře štěká tak zuřivě, až jí přeběhne mráz po zádech.

Je spousta hodin, už měla být v posteli. Touhle dobou bývá obvykle dávno v limbu.

Vypne počítač, pokoj potemní. Všude zavládne děsivé ticho. Elisabet vnímá zvuky, které působí její pohyby. Když vstane, sykne polstrování kancelářské židle, cestou k oknu slyší vrzání prkenné podlahy. Vyhlédne ven, v temném skle se však zrcadlí pouze její vlastní tvář, kancelář s počítačem a telefonem, zelenožluté vzory na stěnách.

Vtom si všimne, že se za ní pohnuly dveře.

Srdce jí poskočí. Dveře byly pootevřené na malou škvírku, teď jsou téměř dokořán. Určitě to byl průvan, namlouvá si Elisabet. Kachlová kamna v jídelně spotřebují spoustu vzduchu.

Pocítí podivný vnitřní neklid, tělem se jí rozlévá strach. Neodvažuje se obrátit, strnule zírá na odraz dveří v černém okně.

Počítač tichounce pípá.

Elisabet chce setřást nepříjemný pocit; natáhne ruku, zhasne lampu a otočí se.

Stropní světlo v chodbě ozařuje jídelnu a dveře do pokojů děvčat. Ošetřovatelka vyjde z kanceláře. Musí zkontrolovat, zda jsou zavřená dvířka u kamen. Vtom se od dívčích pokojů ozve šuškáání.

Elisabet stojí, ani nedutá, s nastraženými ušima hledí do chodby. Zprvu nic neslyší, pak se to ozve zas. Tichounké špitání, tak slabé, že mu lze sotva rozumět.

„Zakryj si oči, teď je řada na tobě.“

Elisabet bez hnutí upírá zrak do tmy, několikrát zamrká, ale nikoho nevidí.

Napadne ji, že některá z pacientek mluví ze spaní, ale najednou zaslechne neobvyklý zvuk, jako když na zem spadne přezralá broskev. A pak znovu. Těžké a vlhké plesknutí. O podlahu zaskřípe noha stolu, následují další dvě mlaskavé rány.

Koutkem oka zaregistruje jakýsi pohyb. Jako by kolem proklouzl stín. Obrátí se. Dveře do jídelny se pomalu zavírají.

„Počkej!“ vyhrkne, ačkoli tuší, že je to jen průvan.

Rychle kráčí kupředu, vezme za kliku, ucítí zvláštní odpor. Na tváři ji zašimrá slabý závan větru, pak se dveře samy od sebe otevřou.

Elisabet vejde do jídelny. Smysly má zostřené, snaží se přehlédnout celou místnost. Poškrábaný stůl se slabě leskne. Elisabet váhavě pokračuje ke kachlovým kamnům, mosazná dvířka mihotavě odrážejí její pohyby.

Z rozžhavených průduchů sálá teplo.

Najednou to v kamnech zapraská a zašustí. Elisabet o krok ucouvne a vrazí do židle.

Pak se opět zklidní; v topeništi se rozpadlo žhavé poleno a bouchlo do dvířek. V místnosti není živá duše.

Ošetřovatelka se nadechne, vyjde z jídelny, zavře za sebou a vydá se do ložnice. V chodbě se zarazí a naslouchá.

Na dívčím oddělení je naprostý klid. Vzduch je prosycen nakyslým kovovým pachem. Elisabet pátrá očima po temné chodbě, pokouší se zachytit nějaký pohyb, všude je však jako po vymření. Přesto jí to nedá a zamíří k nezamčeným pokojům. Některé dveře jsou pootevřené, jiné zavřené.

Na pravé straně chodby se nacházejí toalety. Ve výklenku za nimi je izolace, kde spí Miranda. V šeru se rýsuje klíčová díрка.

Elisabet se zastaví a zatají dech. Odkudsi zaslechne pisklavý šepot. Koušek popojde a hlas umlkne.

„Koukejte být zticha,“ vyhrkne nazdařbůh do tmy.

Pak se ozve několik rychlých plesknutí. Elisabet se rozbuší srdce. Není snadné zvuky lokalizovat, ale připadá jí, jako by Miranda ležela v posteli a bosými chodidly kopala do zdi. Rozhodne se, že nahlédne do pokoje klíčovou dírkou. Vtom si všimne nezřetelné siluety stojící ve zšeřelém výklenku.

Zalapá po dechu a pomalu couvá. Tělo jí zaplaví nový pocit tíže, jako by se pohybovala pod vodou.

Okamžitě si uvědomí vážnost situace, ale strach ji zcela ochromí.

Po chvíli zavrže podlaha a Elisabet se probere ze strnulosti. Musí utéct, aby si zachránila život.

Temná postava prudce vyrazí vpřed.

Elisabet se otočí a dá se do běhu. Za sebou slyší kroky. Uklouzne po tkaném koberečku, narazí ramenem do zdi a utíká dál.

Něžný hlas ji vybídne, aby zůstala stát, ona však letí ke dveřím.

Rozrazí je, dveře se za ní s prásknutím zabouchnou.

V panické hrůze běží kolem vyšetřovny, rukama se opírá o stěny. Z háčku strhne zarámovanou úmluvu OSN o právech dítěte. Sklo křápně o podlahu. Konečně je u venkovních dveří, tápe po klice, stiskne ji a vyřítí se do chladného nočního vzduchu. Na schůdcích uklouzne. Upadne na kyčel, jedna noha zůstane zkroucená pod tělem. Kotník zabolí tak prudce, až vykřikne. Vleče se po trávníku, z domu slyší těžké kroky. Koušek se odplazí, z nohou se jí sesmeknou přezůvky. Pak zakvílí a vstane.

Buster se rozběhne přímo k ní, funí, kňučí, pobíhá kolem a štěká jako pomínutý. Elisabet se potácí přes temný dvůr vysypaný šterkem. Pes znovu spustí, nervózně a vystrašeně. Elisabet je jasné, že do lesa dojít nezvládne a další usedlost je příliš daleko — alespoň půl hodiny autem. Neví, kam se vrátit. Očima těká temnotou, pak se vplazí za sušírnu. Doškrábe se ke staré varně piva, rozechvělýma rukama otevře dveře, vlezte dovnitř a nehlučně za sebou zavře.

Bez dechu klesne na podlahu a šátrá po telefonu.

„Ach bože, ach bože...“

Telefon jí vyklouzne z nervózních prstů na zem, při nárazu z něj vypadne baterie. Elisabet chvatně sbírá části mobilu. Na dvoře zaskřípou kroky.

Elisabet zatají dech.

Krev jí horečně pulzuje žilami, v uších jí šumí, nízkým okénkem zírá do tmy.

Pes se rozštěká přímo před varnou. Buster za ní běžel až sem. Chňapá po klíce a skučí.

Elisabet se vplíží do rohu vedle zděného topeniště. Tiše jako myška zaleze za koš se dřevem a strká plochou baterii do telefonu.

Dveře varny se otevrou. Elisabet zděšeně vyjekne. Bez sebe hrůzou se plazí podél zdi, daleko však neuteče.

Objeví se holínky, strašlivá tvář a nakonec ruka s těžkým lesknoucím se kladivem. Temná postava k ní promlouvá.

Elisabet naslouchá, přikývne a skryje obličej v dlaních.

Stín zaváhá, pak se však sune přímo k ní. Nohou ji přitiskne k zemi a udeří. Elisabet ucítí palčivou bolest nad čelem. Před očima se jí zatmí. Pramínky krve stékají po uších a po krku něžně jako pohlazení.

Další rána ji zasáhne na stejném místě, hlava se zhoupne. Elisabet vnímá jen vlastní plíce nasávající kyslík.

Zmateně si pomyslí, jak je vzduch nádherně sladký, pak ztratí vědomí.

Další rány ani záškuby těla již necítí. Necítí, že jí vrah vytahuje z kapsy klíče od kanceláře a od samotky, neví, že bezvládně leží na podlaze, neví ani to, že po chvíli do varny vklouzne pes a olizuje krev z její roztráštěné hlavy, zatímco z ní pomalu vyprchává život.

Kdosi zapomněl na stole velké červené jablko, lesklé a lákavé. Co kdyby ho potají snědla? Pak bude jednoduše dělat, že o ničem neví, ignorovat všechny otázky a hloupé žvásty a tvářit se našťavaně.

Natáhne se po jablku a uchopí je do ruky. Vtom si uvědomí, že je úplně shnilé.

Prsty se zaboří do studené lepkavé dužiny.

Nina Molanderová trhne rukou a probudí se. Je pozdě v noci. Leží ve své posteli. Slyší jen psí štěkot na dvoře. To kvůli těm novým práškům se v noci budívá, protože musí jít na malou. Kotníky i nohy má napuchlé, ale bez léků to nejde. Jinak by znovu propadla depresi, ztratila by zájem o všechno kolem sebe a dokázala by jen ležet se zavřenýma očima a myslet na nejhorší.

Napadne ji, že by v životě neškodila trocha světla, něčeho, nač by se mohla těšit. Něčeho jiného, než jsou neustálé vtíravé myšlenky na smrt, na definitivní konec.

Odhrne pokrývku, spustí nohy na teplou dřevěnou podlahu a vyleze z postele. Nina je patnáctiletá dívka s rovnými světlými vlasy. Má podsaditou postavu, široké boky a mohutná prsa. Břicho jí obepíná bílá flanelová noční košile.

V Birgittině dvoře je ticho, chodbu ozařuje světelná cedule se zeleným nápisem *Nouzový východ*.

Pak zaslechne podivné špitání. Napadne ji, že si holky udělaly mejdan, ale jí se ani neobtěžovaly zeptat, jestli přijde.

Stejně bych se na ně vyprdla, pomyslí si.

Ve vzduchu je cítit pach vyhaslých kamen. Pes znovu zavuje. Podlaha na chodbě je studená. Nina dupe jako slon. Má chuť několikrát pořádně prásknout dveřmi na záchod, ať se z toho Almira třeba posere, ať po ní klidně hází vším, co jí přijde pod ruku.

Stará prkna zavržou. Nina pokračuje k toaletám. Pravým chodidlem šlápne do něčeho mokrého a zarazí se. Zpod dveří samoty, kde spí Miranda, se šíří temná louže. Nina zprvu jen strnule stojí, neví, co si počít, vtom si všimne, že v zámku je klíč.

To je divný.

Natáhne ruku po lesklé klice, stiskne ji, překročí práh a rozsvítí.

Všude je spousta krve — kape, leskne se a stéká.

Miranda leží na posteli.

Nina o pár kroků ucouvne. Ani neví, že se počůrala. Jednou rukou se opře o zeď, pohlédne na rudé šlápoty na podlaze a má pocit, že omdlí.

Otočí se, vletí do chodby, rozrazí dveře vedlejšího pokoje, rozsvítí, vrhne se k posteli a zatřese Karolíně ramenem.

„Miranda je zraněná,“ zašeptá. „Myslím, že je zraněná.“

„Co děláš v mém pokoji?“ zeptá se Karolína a posadí se. „Copak ksakru nevíš, kolik je hodin?“

„Na podlaze u Mirandy je krev!“ vřeští Nina.

„Uklidni se.“

Nina sípavě oddechuje, hledí Karolíně do očí, chce ji přimět, aby její slova brala vážně. Zároveň ji překvapí zvuk vlastního hlasu a fakt, že má odvahu ječet tu v noci jako na lesy.

„Všude je krev!“

„Zmlkni už!“ zasyčí Karolína a vstane.

Ninin křik probudil ostatní dívky, z pokojů se ozývají hlasy.

„Tak se pojd' kouknout,“ vyzve ji Nina a úzkostně trhne rukama. „Miranda vypadá divně, musíš se na ni podívat, musíš...“

„Tak uklidniš se laskavě? Jasně že se tam podívám, ale jsem si jistá, že...“

Na chodbě někdo vykřikne. Byla to malá Tuula. Karolína vyběhne z pokoje. Tuula třesí oči na samotku. Pak se objeví Indie a škrábe se v podpaždí.

Karolína odtáhne Tuulu pryč, přesto však stačila zaregistrovat zakrvácené stěny a Mirandino bílé tělo. Zastoupí cestu Indii — žádná z nás už nepotřebuje vidět další sebevraždu, pomyslí si.

„Stalo se neštěstí,“ vysvětlí stručně ostatním. „Můžeš odvést holky do jídelny, Indie?“

„Je něco s Mirandou?“ zeptá se Indie.

„Jo, musíme vzbudit Elisabet.“

„Můžu si jít opláchnout obličej?“ ozve se Lu-Čchu.

„Jasně, a vezmi s sebou Tuulu.“

„Co se tu ksakru děje?“ chce vědět Almira.

„Nevíme,“ odvětí lakonicky Karolína.

Zatímco se Indie snaží odvelet děvčata do jídelny, Karolína se rozběhne ke dveřím ložnice pro personál. Ví, že Elisabet užívá prášky na spaní, spí jako dřevo a neslyší, když holky v noci lítají po chodbě.

Karolína zabuší ze všech sil na výplň a zvolá:

„Elisabet, probud' se!“

Žádná odpověď, z pokoje není slyšet ani hlásku.

Karolína projde kolem vyšetřovny ke kanceláři. Dveře jsou otevřené. Vstoupí do místnosti, popadne telefon a zavolá Danielovi, první osobě, která jí vytane na mysli.

Ve sluchátku to praská.

Do kanceláře vejdu Indie s Ninou. Nina se pohybuje trhavě, třese se po celém těle, rty bílé jako papír.

„Počkejte v jídelně,“ vyzve je krátce Karolína.

„Ale co ta krev? Vidělas tu krev?“ vyjekne Nina a strhne si strup z rány na pravé paži.

„Daniel Grim,“ ozve se unaveně v telefonu.

„To jsem já, Karolína, stalo se neštěstí, Elisabet spí, nemůžu ji probudit, tak jsem zavolala tobě, nevíme, co si počít.“

„Mám nohy od krve!“ křičí Nina. „Mám nohy od krve...!“

„Uklidni se!“ oboří se na ni Indie a táhne ji pryč.

„Co se stalo?“ zeptá se Daniel. Hlas má již bdělý a klidný.

„Miranda je na samotce, ale je tam spousta krve,“ odpoví Karolína a prudce polkne. „Nevím, co máme dělat...“

„Je vážně zraněná?“ vpadne jí do řeči Daniel.

„Myslím, že jo... ale...“

„Karolíno,“ přeruší ji Daniel. „Zavolám pohotovost a...“

„Ale co mám dělat já? Co mám...“

„Postarej se o Mirandu, pokud to půjde, a snaž se vzbudit Elisabet,“ odpoví Daniel.

Tísňová linka v Sundsvallu sídlí v třípatrové budově z červených cihel, která se nachází v Björneborgské ulici hned u parčíku. Jasmin obvykle zvládá noční služby bez problémů, ale dnes na ni padla neobvyklá únava. Jsou čtyři hodiny ráno, hodina vlků právě minula. Se sluchátky na uších sedí u počítače a fouká do šálku s černou kávou. V jídelně pokračuje veselý hovor. Včera se na titulních stránkách večerníků objevila zpráva, že si jedna z jejich operátorek přivydělávala sexem po telefonu. Ukázalo se, že dotyčná v inkriminovaném podniku pracovala pouze jako administrativní síla, noviny však celou záležitost nafoukly, jako by operátorka své údajné nemravné telefonáty praktikovala přímo z centrály tísňové linky.

Jasmin přejede očima displej a vyhlédne oknem na ulici. Ještě nezačalo svítat. Kolem s rámusem projede kamion. O něco dále stojí pouliční lampa. Bledé světlo ozařuje listnatý strom, šedou rozvodnou skříň a kousek liduprázdného chodníku.

Telefon se rozpípá, Jasmin položí šálek na stůl a představí se:

„Tísňová linka 112... Co pro vás mohu udělat?“

„Jmenuju se Daniel Grim, pracuju jako kurátor v Birgittině dvoře. Právě mi volala jedna z pacientek. Situace je velmi vážná, musíte tam okamžitě poslat záchranku a policii.“

„Nevíte, co se tam vlastně stalo?“ chce vědět Jasmin a hledá Birgittin dvůr v databázi.

„Nevím, volala mi jedna z dívek, ale moc jsem jí nerozuměl, protože ostatní křičely... plakala a tvrdila, že je celý pokoj od krve.“

Jasmin dá znamení své kolegyni Ingrid Sandénové, že bude třeba dalšího operátora.

„A vy sám jste na místě?“ zeptá se do sluchátek Ingrid.

„Ne, jsem doma, spal jsem, ale probudil mě telefon a ta dívka...“

„Máte na mysli Birgittin dvůr v Sunnåsu?“ otázka se klidně Jasmin.

„Prosím, pospěšte si,“ řekne rozechvělým hlasem Daniel.

„Takže do Birgittina dvora v Sunnåsu máme vyslat policejní hlídku a sanitku,“ zopakuje pro jistotu Jasmin.

Ukončí hovor a okamžitě zalarmuje policii a pohotovost. Ingrid zpovídá Daniela:

„Ten Birgittin dvůr je psychiatrické zařízení pro mládež?“

„Ano, středisko speciální výchovné péče,“ odpoví muž.

„A to tam v noci není žádný personál?“

„Ale jistě, dnes slouží má žena Elisabet, hned jí zavolám... nevím, co se tam děje, vůbec nic nevím.“

„Policie už je na cestě,“ pronese konejšivě Ingrid. Koutkem oka zahlédne, jak na pusté ulici modře zabliká policejní majáček.